

Prvi deo

Pojmovi u vezi sa ponašanjem potrošača i kupaca (1)

⇒ Definisanje pojmova iz područja ponašanja potrošača	2
♦ Veza između istraživanja tržista i marketinga sa ispitivanjem ponašanja potrošača 3	
◊ Problemi u vezi sa ispitivanjem ponašanja potrošača i kupaca 3	
◊ Definisanje pojma ponašanje potrošača 6	
♦ Definisanje i razgraničavanje pojmova kupac – korisnik – potrošač 8	
⇒ Psihološki zakoni, složenost odlučivanja potrošača i modeli ponašanja	13
♦ Psihološki zakoni i mogućnosti primene u marketingu	13
♦ Način donošenja odluka potrošača	21
◊ Značaj ispitivanja uticaja marke i imena proizvođača na odluke potrošača 21	
♦ Uopšteno o marketing modelima	25
◊ Neoklasični ekonomski modeli ponašanja građana kao kupaca 5	
◊ Markovljevi modeli ponašanja potrošača 6	
◊ Autorski modeli ponašanja potrošača 31	
◊ Nikozijin model ponašanja kupaca 31	
◊ EKG-model ponašanja potrošača 33	
◊ Hauard-Šetov model ponašanja potrošača 35	
◊ Hauardov CDM-model odlučivanja potrošača 38	
◊ Shel-ov model porodičnog odlučivanja 39	
◊ Modeli grupnog odlučivanja o kupovini 40	
◊ Belmanov informacioni model izbora potrošača 40	
◊ Kollerov-model stimulansa na ponašanje potrošača 41	
◊ Kuperov-model analize potrošača 42	
◊ Engelov-model ponašanja potrošača 43	
◊ Kiner-Berdhardov model ponašanja potrošača 44	
◊ Bernova transakciona analiza u ocenjivanju ponašanja potrošača 44	
◊ Ego stanje u transakcionalnoj analizi 45	
◊ „Stroke“, jedinica stimulacije i prepoznavanja 48	
◊ Vreme u transakcionalnoj analizi 50	
◊ Međuljudske transakcije u transakcionalnoj analizi 51	
◊ Životne pozicije u transakcionalnoj analizi 54	

◆ Modeli predviđanja i prihvatanja novih proizvoda	55
◊ Modeli predviđanja	55
◊ Razvijanje modela prihvatanja novih proizvoda	56
◊ Opšti model prihvatanja novih proizvoda	56
◊ Kategorizacija prihvatanja novih proizvoda	58
◊ Midgley-eva teorija inovativnog ponašanja potrošača	62
◆ Model ponašanja potrošača prema naporu i riziku kupovine	63
◊ Problematiziranje Murphy-Enis-ovog modela	63
◊ Klasifikacija proizvoda u onosu na ponašanje potrošača	65
◆ Opšti model porodičnog odlučivanja	66
 ⇒ Specifičnosti kupovina i odlučivanja organizacijskih kupaca	70
◆ Specifičnosti organizacijskih kupovina	70
◆ Specifičnosti odlučivanja o nabavki na poslovnom tržištu	71
◆ Autorski modeli ponašanja institucionalnih kupaca	73
◊ Robinson-Faris-Vindov model ponašanja institucija	73
◊ Vindov model ponašanja industrijskih kupaca	73
◊ Webster-Vindov model ponašanja industrijskih kupaca	74
◊ Šetov-model ponašanja industrijskih kupaca	75
◊ Nilsenov-model ponašanja industrijskih kupaca	78
◊ Kotlerov-model ponašanja industrijskih kupaca	79
◊ Newellov model uočenog rizika	80
◊ Turnbullov model međusobnog delovanja	81
◊ Komunikacijski model dijadičkih odnosa prodavac-kupac	82
 ⇒ Ekonomski faktori na ponašanje potrošača	86
◆ Teorija marginalne (granične) korisnosti	86
◆ Teorija indiferentnosti	91
◆ Teorija otkrivenе preferencije	93
◆ Necenovni faktori koji utiču na ponašanje potrošača	94
◆ Uticaj različitih tržišnih struktura na ponašanje potrošača	95
◆ Uticaj marketing-inovacija na ponašanje potrošača	95

Psihološka ispitivanja ponašanja građana kao potrošača (99)

⇒ Psihološki (interni) faktori koji utiču na ponašanje građana kao potrošača	100
♦ Teorijska ishodišta ispitivanja ponašanja	101
◊ Uvod u psihologiju 101	
◊ Biheviorizam 103	
◊ Geštalt psihologija 106	
◊ Analitička psihologija 108	
◊ Individualna psihologija 110	
◊ Humanistička psihologija 110	
◊ Egzistencijalistička i egzistencijalna psihologija 112	
◊ Eksperimentalna psihologija 113	
◊ Klinička socijalna psihologija 113	
◊ Industrijska psihologija 113	
• Ispitivanje bazičnih psihičkih funkcija potrošača	114
◊ Kognitivne psihičke funkcije 115	
◊ Konativne psihičke funkcije 116	
◊ Emociонаlne psihičke funkcije 118	
⇒ Proces informisanja i učenja potrošača	119
• Proces javljanja potreba kod potrošača	119
◊ Mogućnosti promena potrošačevih imputa 120	
◊ Mogućnosti uticaja na psihologiju potrošača 124	
◊ Mogućnosti uticaja na informiranost potrošača o proizvodu 126	
◊ Mogućnosti otkrivanja potreba potrošača 127	
• Proces informisanja potrošača	128
◊ Senzorski sistem u procesu informisanja potrošača 130	
◊ Konceptualni sistem u procesu informisanja potrošača 131	
◊ Uslovljavanje u procesu informisanja potrošača 131	
◊ Objasnjenje pojma percepcija 132	
• Proces učenja potrošača 136	
◊ Potkrepljivanje učenja potrošača 136	
◊ Operantno učenje potrošača 138	
⇒ Faze procesa informisanja i učenja kupaca	140
• Percepcija kupaca u procesu informisanja	142
◊ Faza izloženosti uticajima stimulansa 143	
• Selektivna distorzija 145	

•	Selektivna retencija 145	
•	Koncepcija sublimirane percepcije 146	
•	Koncepcija minimalno primetnih razlika 147	
◊	Faza pažnje 148	
•	Oblici pažnje 148	
•	Faktori koji uslovljavaju pažnju 149	
◊	Faza razumevanja i shvatanja poruke 150	
•	Psihologija razumevanja 150	
•	Stepen razumevanja potrošača 151	
•	Idiografski metodološki postupak ispitivanja 153	
◆	Proces prihvatanja i pamćenja poruke 154	
◊	Proces pamćenja (memoriranje) 155	
◊	Faze procesa pamćenja poruke 156	
◆	Biheviorističke teorije učenja 160	
◊	Klasično uslovljavanje 161	
◊	Instrumentalno uslovljavanje 164	
◆	Kognitivne teorije razumevanja 165	
◆	Proces zaboravljanja poruke 169	
◊	Ebbinghausov zakon i krivulja pamćenja i zaborava 170	
◊	Cajgarnik-fenomen (efekat) 171	
⇒	Ispitivanje navika i stavova potrošača u procesu odlučivanja o kupovini 172	
◆	Ispitivanje uticaja ličnosti na ponašanje u kupovini 172	
◊	Determinisanje pojmove kulturne vrednosti i načina života 173	
◊	Merenje programa vrednosti načina života 175	
◊	Metoda posmatranja kulturnih trendova 177	
◊	Analiza promena sistema vrednostnih orientacija 179	
◊	Merenje i kategorije društvenih slojeva 180	
◊	Istraživanje uticaja referentnih grupa na ponašanje ljudi 182	
◊	Istraživanje lidera javnog mnenja 184	
•	Definisanje pojma lider mišljenja 184	
•	Sociometrijska metoda identifikovanja lidera 186	
•	Metoda ključnih podataka kod identifikovanja lidera 186	
•	Tehnika samooznačavanja kod identifikacije lidera 187	
◊	Analiza kulturno-antropoloških i civilizacijskih osobina Srbija 187	
◆	Uticaj navika, uverenja i stavova na ponašanje kupaca 195	
◊	Ispitivanje ljudskih navika koje utiču na ponašanje potrošača 196	
◊	Ispitivanje kupovnog i postkupovnog procenjivanja marke proizvoda 199	
◊	Ispitivanje stavova koji utiču na ponašanje potrošača 200	
•	Fišbejnov model merenja stavova 204	
•	Merenje stavova modelom idealne tačke 205	
•	Merenje stavova modelom namere ponašanja 205	
◊	Teorije o rutinskom ponašanju potrošača 206	
•	Krugmanova teorija pasovnog učenja 206	

• Šerifova teorija društvene procene 207	
• Model verovalnoće 209	
◆ Teorije o učenju, navikama i odanosti potrošača	210
◊ Potrošačovo učenje 211	
• Klasično učenje uslovljavanjem 211	
• Posredno učenje po modelu 212	
• Učenje spoznajom 212	
◊ Model ponašanja potrošača po navikama 213	
◊ Teorija o lojalnosti potrošača marki 213	
◆ Povezanost uverenja, stavova i ponašanja	214
◊ Hajderova teorija balansa 214	
◊ Festingerova teorija kognitivne disonancije 216	
◊ Katz-Stoutlandova funkcionalna teorija 217	
◊ Rosenbergova teorija očekivane vrednosti 220	
◊ Fishbeinov mnogostruki model 220	
• Povezanost stava sa ponašanjem	221
• Objašnjenje fenomena formiranja uverenja i stavova	222
◊ Uticaj informisanosti i znanja na stavove 224	
• Ograničenost znanja i stavovi 224	
• Delovanje autoriteta na stavove 224	
• Lični ciljevi, interesi i motivi kao stav 225	
◊ Uticaj aktualne motivacije na stavove 225	
◊ Uticaj trajnih karakteristika ličnosti na stavove 226	
= Strategije promene stavova	227
• Promena stavova pojedinaca u skladu s grupom	228
◊ Zavisnost od karakteristika stavova 229	
◊ Zavisnost od karakteristika i motiva ličnosti 229	
◊ Zavisnost pojedinca od grupe 230	
• Specifični faktori koji utiču na formiranje i menjanje stavova	231
◊ Specifični faktori u vezi s referentnom grupom 231	
◊ Specifični faktori u vezi s komunikacijskom situacijom 232	
◊ Specifični faktori u vezi sa sadržajem komunikacije 233	
• Ocena važnosti stavova za lične ciljeve i motive 233	
• Stepen promene za koji se zalaže 233	
• Izazivanje emocije straha 234	
◊ Specifični faktori u vezi s organizacijom komunikacije 235	
• raspored komunikacijskih argumentata 236	
• Izvođenje ili neizvođenje zaključka 237	
• Specifični faktori karakteristika komunikatora 237	
• Problem poverenja u komunikatora 238	
• Privlačnost i status komunikatora 238	
• Istraživanje uticaja sredstava masovnih komunikacija na stavove	239
◊ Mišljenja o efektivnosti sredstava masovnih komunikacija 239	
◊ Način delovanja sredstava masovnih komunikacija 239	

◊ Delovanje pojedinih oblika sredstava masovnih komunikacija	240
◆ Suština, principi i tehnike persuazivne komunikacije u promeni stavova	240
◆ Podržavanje stavova i otpori prema njihovom menjanju	242
◊ Faktori koji doprinose otpornosti prema menjanju stavova	242
◊ Načini sticanja otpornosti na promenu stavova	243
• Povezivanje s izvorima koje cenimo	244
• Mekvajerova inkulaciona teorija namernog otpora	245
• Ozgud-Tanenbaumova teorija kongruencije	245
◆ Opšti uslovi i strategije menjanja stavova	246
◊ Opšti uslovi koji doprinose promeni stavova	246
◊ Promena stavova pre odluke potrošača	248
• Teorije o preduslovima za promenu stavova	248
• Postupak promene modela stava	249
◊ Promena stava nakon odluke potrošača o kupovini	250
• Teorija nesklada (neravnoteže)	250
• Teorije obeležja	251
• Krugmanova teorija pasivnog učenja	251
◆ Strategije za jačanje i promenu stava potrošača	252
◊ Strategije jačanja stavova	252
◊ Strategije promene stavova	252

Treći deo

Ispitivanje motiva i motivacije kupaca (254)

⇒ Psihološka analiza stavova, motiva i motivacije	256
◆ Analiza stavova	256
◆ Analiza motiva	257
⇒ Objasnjenje uticaja motiva na ponašanje kupaca	260
◆ Objasnjenje uticaja motiva na ponašanje kupaca	260
◆ Objasnjenje motivacionih procesa na ponašanje kupaca	261
⇒ Pristupi, orientacija i metode motivacionih istraživanja	264
◆ Metode intervuisanja i anketiranja	265
◊ Metode opservacija i zaključivanja	266
◊ Grupni strukturirani intervju ili ankete	267
◊ Dubinski nestrukturnirani intervju	268
◊ Test-baterija	269
◊ Psihografska istraživanja	269
◆ Metode testiranja	271
◆ Skale intenziteta	271
◆ Ispitivanje javnog mnjenja	272

Istraživanje procesa odlučivanja potrošača (274)

⇒ Proces odlučivanja kupaca o kupovini	276
♦ Analiza izbora ciljeva i izvora	276
♦ Teorije analize procesa kupovine potrošača	277
◊ Teorija stimulans - reakcija	277
◊ Teorija mentalnog stanja kupca	278
◊ Teorija potreba - satisfakcija	279
◊ Teorija problem - rešenje	280
◊ Teorija orientisana na kupca	280
◊ Teorije orientisane na proces odlučivanja potrošača	282
⇒ Faze u procesu odlučivanja kupaca	283
• Svesnost potrebe i želje, spoznaja problema u procesu odlučivanja kupca	287
• Traženje informacija u procesu odlučivanja kupca	289
◊ Procesi prijema podataka i informacija	291
• Interno traženje podataka i informacija	291
• Eksterno traženje podataka i informacija	292
• Prikupljanje podataka i informacija	292
• Kontinuelno prikupljajte podataka i informacija	293
• Zadatak marketinga u procesu kupčevog traganja	293
◊ Proces prerade podataka i informacija	293
◊ Proces prosleđivanja informacija na mesto odlučivanja	294
• Procena alternativa i rešavanje problema u procesu odlučivanja	294
• Odluke kupaca o kupovini	297
◊ Ponašanje kupaca u procesu odlučivanja o kupovini	297
◊ Vrednosti koje utiču na izbor kupca	299
◊ Modeli kupčevog izbora proizvoda	300
◊ Problemi koji zaokupljaju kupca kod odlučivanja o kupovini	301
◊ Vrste procesa odlučivanja	302
⇒ Ispitivanje marketing okolnosti koji utiču na ponašanje potrošača u procesu odlučivanja o kupovini	304
• Merenje uticaja kategorija društvenih slojeva na ponašanje potrošača	304
• Merenje uticaja referentnih grupa na ponašanje potrošača	307
• Merenje porodičnog uticaja na donošenje odluka o kupovini	310
◊ Zajedničko odlučivanje porodice	310
◊ Podela uloga u procesu odlučivanja porodice	311
◊ Rešavanje konflikta kod porodičnog odlučivanja	312
◊ Merenje porodičnog odlučivanja	314

• Istraživanje životnog ciklusa proizvoda i merenje inovacija na ponašanje potrošača	317
• Istraživanje uticaja raznih okolnosti na ponašanje potrošača	319
◆ Ispitivanje ponašanja potrošača nakon kupovine	320
<i>Peti deo</i>	
Motivi ponašanja i proces odlučivanja industrijskih kupaca (324)	
 ⇒ Opšte karakteristike industrijskih kupaca	325
◆ Tipovi industrijskih kupaca	325
◆ Determinisanje potreba, zahteva i problema industrijskih kupaca	326
◆ Identifikovanje preduzetničke vizije budućnosti i poslovne misije kao razloga postojanja, poslovnih ciljeva i zadataka, te motiva industrijskih kupaca	328
◆ Teorijske razlike i sličnosti između industrijskih kupaca i građana kao potrošača	329
 ⇒ Istraživanje procesa odlučivanja industrijskih kupaca	332
◆ Istraživanje faktora koji utiču na odluke o nabavki industrijskih kupaca	333
◆ Istraživanje centara kupovine industrijskih kupaca	335
◆ Istraživanje faza i poslovnih funkcija koje učestvuju u odlučivanju	336
 ⇒ Istraživanja specifičnosti odlučivanja o nabavki industrijskih marketara	340
◆ Istraživanje procesa odlučivanja o kupovini marketing-preprodavača	340
◆ Istraživanje procesa odlučivanja o kupovini državnih organa (tržište institucija)	341
◆ Istraživanje metoda (strategija) kupovine industrijskih kupaca	342
◆ Istraživanja tipova kupovina industrijskih kupaca	343
 ⇒ Literatura	345